

وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران
معاونت آموزش متوسط

سؤالات آزمون های نهایی سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (شش دوره)

درس: جغرافیا (۳)
علوم انسانی

اداره آموزش
دوره دوم متوسطه نظری
مازندران

به صورت درس به درس
و همراه با
پاسخنامه تشریحی

با ما در کانال گام نهایی مازندران در شاد همراه باشید:

<http://shad.ir/motnazarimazand>

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

معاونت آموزش متوسطه

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

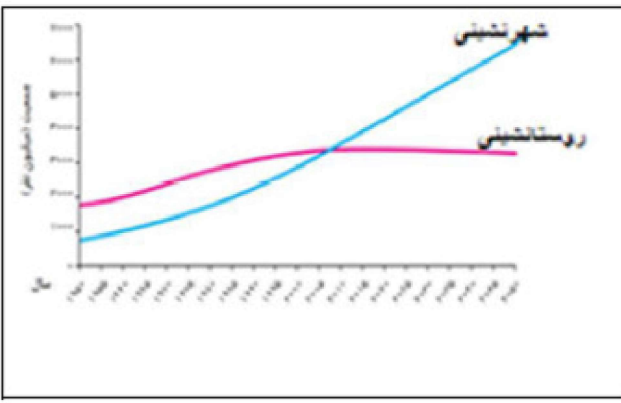
نام درس: جغرافیا ۳

پایه: دوازدهم

رشته: علوم انسانی

ردیف	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با حروف:	بارم
	تاریخ و امضا:	نمره با عدد:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	
	لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید				
	جغرافیا 3 (فصل اول)				
	۴۶ سوال				
۱	با توجه به مراحل کار در «سامانه اطلاعات جغرافیایی» به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) در مرحله ورودی قبل از کدبندی چه اقدامی انجام می‌شود؟ (ب) مدل‌سازی مربوط به کدام مرحله از فرایند کار در سامانه است؟ (پ) دو مورد از قابلیت‌های این سامانه را بنویسید.				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۲	ادامه جمله زیر را بنویسید. «توزیع متوازن جمعیت یکی از ویژگی‌های برنامه آمایش است که از»				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۳	چرا به نظر صاحب‌نظران در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی تقویت گردد؟				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۴	مهم‌ترین ویژگی‌های اشتغال غیررسمی را بنویسید. (دو مورد کافی است.)				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۵	مهم‌ترین عوامل افزایش جمعیت شهرنشین را پس از انقلاب اسلامی ایران بنویسید.				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۶	با توجه به مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، شهر به کجا گفته می‌شود؟				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۷	برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی و برقراری امنیت شهری دو راهکار بنویسید.				
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۸	ادامه جمله زیر را بنویسید. «سلسله مراتب سکونتگاه‌ها یعنی» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۹	کدام گزینه از اقدامات مناسب در زمینه فعال کردن اقتصاد روستا است؟ (۱) توسعه خدمات گردشگری و فراغت (۲) تأمین آب آشامیدنی سالم توسط دولت (۳) آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار (۴) از بین بردن نابرابری‌های فضایی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۰	کدام عبارت با نمودار تصویر شده مطابقت بیشتری دارد؟ (۱) الگوی مکانی شهرهایی با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان تغییر کرده است. (۲) میان سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا تفاوت زیادی وجود دارد. (۳) تقریباً ۳/۴ میلیارد نفر از مردم جهان در روستاها زندگی می‌کنند. (۴) سرعت رشد شهرنشینی در نواحی توسعه‌یافته صنعتی کاهش یافته است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۱	با توجه به این‌که امروزه در عصر اطلاعات زندگی می‌کنیم دو مورد از ویژگی‌های این عصر را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۲	جهاد سازندگی در سال ۱۳۵۸ در کشورمان با چه اهدافی تشکیل شده است؟ (سه مورد نوشته شود). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۳	ادامه جمله مقابل را بنویسید. «آمایش سرزمین به معنای تنظیم رابطه انسان،» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۴	برای هریک از مشکلات شهری مطرح شده زیر دو راهکار مناسب بنویسید. (الف) پدیده زاغه‌نشینی (ب) فروشندگان دوره‌گرد سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۵	چرا سال‌های قبل از ۱۳۳۵ در کشور ایران، به دوره شهرنشینی کند معروف است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

۱۶	در نیمه اول قرن بیستم وضعیت مهاجرت از روستا به شهر، در کشورهای توسعه یافته و صنعتی چگونه بوده است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۷	کدام گزینه با مدل تصویر شده مطابقت دارد؟ ☐ ۱ گسترش شهرنشینی ☐ ۲ استخراج معادن ☐ ۳ طراحی خط بساویی ☐ ۴ بهره‌برداری از منابع آب سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۸	همه عبارت‌ها درست هستند، به جز: ☐ ۱ شهرهای پرجمعیت حوزه نفوذ گسترده‌تری دارند. ☐ ۲ سکونتگاه‌هایی که دامنه نفوذ بیشتری دارند خدمات متنوع‌تری ارائه می‌دهند. ☐ ۳ همه سکونتگاه‌ها دارای آستانه نفوذ هستند. ☐ ۴ همه سکونتگاه‌ها دامنه نفوذ یکسانی دارند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۹	چگونه در سامانه اطلاعات جغرافیایی پس از جمع‌آوری اطلاعات، قابلیت بازیابی و مشاهده هر لایه از اطلاعات وجود دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۰	هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۱	چرا جهان‌شهرها حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۲	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «جغرافیدانان در رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها برحسب اهمیت، به میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها توجه می‌کنند. در این رتبه‌بندی، پایتخت‌ها در رأس و سکونتگاه‌های بسیار کم‌جمعیت در قاعده هرم قرار می‌گیرند.» الف) در این سلسله مراتب بیشترین تنوع عملکرد مربوط به کدام سکونتگاه است؟ ب) در چه صورتی مرتبه یک سکونتگاه در هرم سلسله مراتب به سمت رأس ارتقا پیدا می‌کند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۳	کدام گزینه با توجه به نیازهای حال و آینده، با ویژگی‌های عمده برنامه آمایش سرزمین مطابقت بیشتری دارد؟ ☐ ۱ توسعه گردشگری ☐ ۲ احداث مراکز درمانی ☐ ۳ ساخت مسکن ☐ ۴ استخراج معادن سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

۲۴	متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است. با توجه به تصویر، آن‌ها را اصلاح کنید و بنویسید. «عوامل طبیعی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون تغییر کند، به همین دلیل هسته اولیه سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می‌شود.» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۵	ساماندهی واحدهای مسکونی در روستاهای ایران برعهده کدام نهاد است و با چه هدفی صورت می‌گیرد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۲۶	چرا در طراحی و مدیریت شهری، زیبایی شهر و فضاهای مختلف آن اهمیت زیادی دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۲۷	حوزه نفوذ سکونتگاهی شهر کوچک را با مادرشهر مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۲۸	با استفاده از کدام قابلیت سامانه اطلاعات جغرافیایی می‌توان در نقشه‌های کاربری زمین، لایه‌های جدیدی را تولید کرد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۲۹	دو مورد از دلایل کمی درآمد روستائیان را در سطح جهان نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۰	محدوده جغرافیایی یکی از اولین مگالاپلیس‌های جهان را در نیمکره غربی بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۱	دلایل افزایش نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۲	کدام تحول در نیمه دوم قرن بیستم، سبب حل مشکل ترافیکی شده است؟ ۱) احداث مراکز خدمات راهداری ۲) ساختن تعمیرگاه‌های اتومبیل ۳) ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها ۴) احداث خیابان‌های اصلی و فرعی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

۳۳	اگر مجموع فضاهای تجاری در یک شهر ۱۵۰,۰۰۰ متر مربع و جمعیت آن شهر ۲۵۰۰۰ نفر باشد در کدام گزینه سرانه کاربری فضای تجاری در شهر موردنظر به ازای هر نفر به درستی مشخص شده است؟ ۱) ۱۵ ۲) ۶ ۳) ۳ ۴) ۵ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۴	همه موارد در ارتباط با عوامل مؤثر در توسعه «بخش‌های پیرامونی یک شهر» مؤثر هستند به‌جز: ۱) گسترش حمل‌ونقل ۲) توسعه وسایل ارتباطی ۳) افزایش جمعیت مادرشهرها ۴) گسترش شهرک‌های اقماری سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۵	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک انتخاب کنید. الف) امروزه، سرعت گسترش شهرنشینی در قاره (اروپا - آسیا) از سایر نواحی جهان بیشتر است. ب) مدیریت صحیح و کارآمد منابع آبی، از ارکان مهم شهر (هوشمند - پایدار) است. ج) مجاورت ایران با دریای عمان، از داده‌های (مکانی - توصیفی) در سامانه اطلاعات جغرافیایی است. د) ارائه خدمات به ساکنین یک روستای دورافتاده از طریق حمل‌ونقل (ریلی - جاده‌ای) مناسب‌تر است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۶	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) سلسله مراتب سکونتگاه‌ها به معنای آن‌ها برحسب اهمیت است. ب) زاغه‌نشینی نوعی اسکان است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید. ج) در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌ها و اطلاعات از جمع‌آوری می‌شوند. د) در مدیریت حمل‌ونقل شهری باید همهٔ اقشار و طبقات اجتماعی به وسایل حمل‌ونقل با حداقل هزینه، درنظر گرفته شود. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۷	درست یا <u>نادرست</u> بودن جملات زیر را با علامت ص یا غ مشخص کنید. الف) همه سکونتگاه‌ها دارای مقر و موقعیت هستند. ب) مهاجرت نیروی کار از عوامل مؤثر در زیاد شدن جمعیت شهری است. ج) شبکه، مجموعه‌ای از مسیرها و راه‌های ارتباطی است. د) در خشکسالی آب و هوایی، باید میزان ریزش‌های جوی کمتر از مقدار بارش، در یک منطقه، مورد توجه قرار بگیرد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۸	هریک از موارد زیر به کدامیک از «مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی» مربوط می‌شود؟ الف) اطلاعات به صورت گزارش و نقشه نمایش داده می‌شود. ب) ویژگی‌های پدیده‌های طبیعی و انسانی جمع‌آوری می‌شود. ج) اطلاعات در محیط نرم‌افزار، کدبندی و ذخیره می‌شود. د) اطلاعات به صورت نتایج برای تصمیم‌گیری بهینه، ارائه می‌شود. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۹	چرا با اجرای طرح اصلاحات ارضی در کشورمان، از سال ۱۳۴۱، مهاجرت روستاییان به شهرها، شدت گرفت؟ (سه دلیل کافی است). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۰	هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

۴۱	چرا صاحب‌نظران معتقد هستند که در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی را تقویت کرد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۲	با استفاده از کلمات داده شده، به سؤالات پاسخ دهید. (یک کلمه اضافی است.) «اطلاعات رقومی - لندست - سنجنده - پدیده‌های نامرئی - امواج الکترومغناطیس» (الف) ماهواره‌ها به وسیله آن می‌توانند اطلاعات زمینی را رصد و برداشت کنند. (ب) سطح زمین بخشی از آن‌را از خورشید دریافت و بازتاب می‌کند. (ج) طیف‌های مختلف بازتاب شده از سطح زمین به این صورت ثبت و دریافت می‌شود. (د) تقریباً هر ۲۴ ساعت یک بار به دور زمین می‌چرخد و با استفاده از نور روز از تمام زمین تصویربرداری می‌کند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۳	همه موارد از «ارکان شهر پایدار» به شمار می‌آیند، به جز: ۱) تأمین نیازهای شهروندان در حال و آینده ۲) بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع ۳) جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست ۴) هماهنگی مالی و فنی با هدف رفع نابرابری‌های فضایی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۴	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) با افزایش جمعیت یک مادرشهر و گسترش حومه‌های آن به تدریج، منطقه (ابرشهری - مادرشهری) به وجود می‌آید. (ب) امروزه (ترکمنستان - ایران) در میان کشورهای عضو اوپک، طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را دارد. (ج) در حوضه‌های گرد، مدت زمان (کمتری - بیشتری) صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند. (د) هر گونه عامل محیطی که سلامتی و حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید می‌کند، (مخاطره - بحران) نامیده می‌شود. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۵	در جاهای خالی، عبارت مناسب را بنویسید. (الف) در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال اقتصادی، در بخش فعالیت می‌کنند. (ب) امروزه لوکوموتیوهای ، بهترین وسیله از نظر سازگاری با محیط زیست است. (ج) برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت، ، وسیله‌ای مناسب در شهرها است. (د) آنچه در اغلب زمین‌لرزه‌ها تلفات انسانی را بیشتر می‌کند، مشکلاتی است که پیش می‌آید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۶	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید. (الف) همواره موقعیت یک شهر و یا روستا سبب گسترش سکونتگاه، از مکان اولیه و اصلی آن می‌شود. (ب) در برخی نواحی روستایی، با ماشینی کردن کشاورزی، بیکاری گسترش پیدا کرده است. (ج) همه زمین‌لرزه‌هایی که به دلیل دینامیک درونی زمین شکل می‌گیرند، بسیار خطرناک هستند. (د) پس از توقف بارش و فروکش کردن سیل، مرمت فوری راه‌های ارتباطی، از اقدامات ضروری است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

- ۱ الف) اطلاعات به صورت رقومی وارد شوند. (ص ۳۹)
ب) پردازش (مرحله دوم) (ص ۳۹)
پ) ترسیم نقشه کاربری زمین، به روز کردن اطلاعات در همه بخش‌ها، مکان‌یابی، توانایی محاسبات ریاضی و آماری، قابلیت دسته‌بندی و برقراری ارتباط منطقی و ریاضی میان انواع اطلاعات (۲ مورد کافی است) (ص ۴۰)
- ۲ از تمرکز و انبوهی جمعیت در یک یا چند مادرشهر و مهاجرت بی‌رویه از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ پیشگیری می‌شود. (ص ۳۶)
- ۳ شهر موجودی زنده و فعال و انسان موجودی زیباپسند است، بنابراین فضاهای شهری باید به گونه‌ای طراحی شوند که انسان احساس آرامش و تعلق خاطر کند. معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. (ص ۲۵)
- ۴ فروشندگان دوره‌گرد و دست‌فروش‌ها، دلالان، زباله‌جمع‌کن‌ها، نوازندگان دوره‌گرد و نظایر آن از جمله فعالیت‌های بخش غیررسمی در شهرها است (محل فعالیت آن‌ها ثابت نیست). متأسفانه گروهی از فعالان این بخش را کودکان کار تشکیل می‌دهند. (ص ۲۳)
- ۵ مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ ادامه یافت. در این دوره تعداد زیادی از روستاهای پرجمعیت به شهر تبدیل شده‌اند و یا در بافت شهرهای هم‌جوار ادغام گردیدند. (ص ۲۰)
- ۶ در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کار هستند. (ص ۶)
- ۷ علل و آسیب‌هایی مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود، آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان، افزایش نظارت و نصف دوربین‌های مداربسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده (۲ مورد کافی است). (ص ۲۴)
- ۸ رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت (ص ۷)
- ۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۳۲)
- ۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۶)
- ۱۱ انسان می‌تواند به حجم زیادی از اطلاعات دسترسی سریع داشته باشد و آن‌ها را به سرعت منتقل کند. (ص ۳۸)
- ۱۲ رسیدگی به مناطق محروم - استقلال کشور - خودبستگی (خودکفایی) کشاورزی (ص ۳۳)
- ۱۳ فضای جغرافیایی و فعالیت است. (ص ۳۶)
- ۱۴ الف) تأمین مسکن گروه‌های فقیر شهری و مهاجران - طرح‌های ساخت مسکن ارزان قیمت - اعطای وام مسکن (ذکر دو مورد کافی است).
ب) حمایت از کارآفرینان - ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره‌گرد - توسعه امکانات گردشگری (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۲۲-۲۳)
- ۱۵ مهاجرت از روستا به شهرها به کندی صورت می‌گرفت و محصولات کشاورزی بخش عمده تولیدات داخلی را تشکیل می‌داد. (ص ۱۹)

۱۶ مهاجرت تدریجی و طولانی مدت بوده است و طی ده‌ها سال و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است. در برخی از روستاها شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه روستانشینی کاهش یافته است. (ص ۱۷)

۱۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۲۸)

۱۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۹)

۱۹ داده‌ها و اطلاعات به صورت لایه لایه در نرم‌افزار قرار می‌گیرند و با استفاده از نقشه‌های GIS (نقشه‌های هوشمند) این امکان فراهم می‌شود. (ص ۳۹)

۲۰ بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستانشینان (ص ۳۱)

۲۱ به سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی (ص ۱۳)

۲۲ الف) پایتخت (ص ۷) ب) افزایش جمعیت (تنوع عملکرد) (ص ۷)

۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۳۶)

۲۴ عوامل طبیعی و انسانی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون تغییر کند، به همین دلیل موقعیت سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می‌شود. (ص ۳)

۲۵ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها (ص ۳۳)

۲۶ شهر موجودی زنده و فعال و انسان موجودی زیباپسند است و معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. (ص ۲۵)

۲۷ حوزه نفوذ سکونتگاه شهر کوچک کم‌وسعت است. ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانه و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند اما در حوزه نفوذ مادرشهر بسیار گسترده است و در برخی عملکردها مانند تولید و عرضه خودرو، لوازم خانگی، خدمات پیشرفته پزشکی بالاترین حوزه نفوذ را دارد. (ص ۹)

۲۸ جمع‌بندی و تلفیقی لایه‌های مختلف (ص ۳۹)

۲۹ پایین بودن میزان تولید، نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه نبودن و قطعه قطعه بودن زمین‌های کشاورزی، نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری، عدم دسترسی مناسب به بازارها، فروش یا عرضه محصولات با قیمت کم به واسطه (ص ۳۱)

۳۰ بوستن - واشنگتن

۳۱ با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون) (ص ۱۷)

۳۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۴۶)

۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۹)

۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۱۲)

۳۵ الف) آسیا (ص ۱۱) ب) شهر پایدار (ص ۲۴) ج) مکانی (ص ۳۸) د) جاده‌ای (ص ۴۵)

۳۶ الف) رتبه‌بندی (ص ۷) ب) غیررسمی (ص ۲۲) ج) محیط (ص ۳۹) د) دسترسی عادلانه (دسترسی) (ص ۷۰)

۳۷ الف) درست (ص ۲) ب) درست (ص ۲۳) ج) نادرست (ص ۶۰) د) نادرست (ص ۹۷)

۳۸ الف) خروجی ب) ورودی ج) ورودی د) خروجی (ص ۳۹)

۳۹ تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی (سه مورد کافی است) (ص ۲۰)

۴۰ بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائینان

۴۱ زیرا معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. (ص ۲۵)

۴۲ الف) سنجنده ب) امواج الکترومغناطیس ج) اطلاعات رقومی د) لندست (ص ۱۱۱ و ۱۱۲)

۴۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۲۸)

۴۴ الف) مادرشهری (ص ۱۳) ب) ایران (ص ۵۸) ج) کمتری (ص ۹۰) د) مخاطره (ص ۱۰۰)

۴۵ الف) کشاورزی (ص ۶) ب) الکتریکی (برقی) (ص ۴۸) ج) دوچرخه (ص ۶۹) د) پس از وقوع زمین‌لرزه (ص ۱۰۳)

۴۶ الف) نادرست (ص ۳) ب) درست (ص ۳۲) ج) نادرست (ص ۸۴) د) درست (ص ۱۰۶)

۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

معاونت آموزش متوسطه

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

نام درس: جغرافیا ۳

پایه: دوازدهم

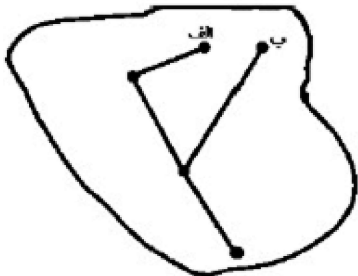
رشته: علوم انسانی

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:
تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:
ردیف	لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید				
	جغرافیا 3 (فصل دوم) سوال ۴۳				
۱	شهر الف روی نصف النهار ۶۵ درجه غربی و شهر ب روی نصف النهار ۲۰ درجه غربی قرار دارد. (الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ (نوشتن راه حل الزامی است.) (ب) اگر ساعت در شهر ب ۱۶ باشد، ساعت در شهر الف چقدر است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۲	چرا در انتخاب شیوه حمل و نقل، به نوع و حجم محموله ها توجه می شود؟ (با ذکر مثال توضیح دهید.) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۳	سه مورد از کاربردهای مهم حمل و نقل از طریق خطوط لوله را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۴	مهم ترین تحولات حمل و نقل در عصر اکتشافات جغرافیایی را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۵	مشکلات زیست محیطی ناشی از حمل و نقل از دو جنبه قابل توجه است. آن ها را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۶	هدف از ایجاد آزادراه ها و بزرگراه ها را در نیمه دوم قرن بیستم بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				
۷	کدام وسیله حمل و نقل، در مقایسه با سایر وسایل، آلاینده گی بیشتری دارد؟ ۱) قطار ۲) اتوبوس برقی ۳) تراموا ۴) مونوریل سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲				

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۱۵	چرا مسافرت با هواپیما بسیار گران و پرهزینه است؟ (سه دلیل نوشته شود). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۶	دو مورد از ویژگی‌های کشتی‌های کروز را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۷	چرا موقع اذان مغرب در شهر مشهد از شهر تهران جلوتر است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۱۸	شهر الف روی نصف‌النهار ۲۵ درجه طول شرقی قرار دارد و شهر ب روی نصف‌النهار ۵۵ درجه طول شرقی واقع شده است. الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ ب) اگر ساعت در شهر الف ۹ صبح باشد، در شهر ب ساعت چند است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۱۹	برای عبارت زیر دلیل مناسبی را بنویسید. «سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل‌ونقل، به ویژه حمل‌ونقل آبی و ریلی می‌تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود.» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۰	مهم‌ترین مشکلات حمل‌ونقل شهری به ویژه در شهرهای بزرگ را بنویسید. (چهار مورد) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۱	از سامانه موقعیت‌یاب جهانی، در چه اموری استفاده می‌شود؟ (دو مورد) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۲	کدام اقدامات با توجه به ترویج فرهنگ دوچرخه‌سواری و گسترش آن ضرورت دارد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۳	دو مورد از دلایل اهمیت اجتماعی حمل‌ونقل را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

عبارت‌های ستون ۱ مربوط به انواع شیوه‌های حمل‌ونقل است. آن‌ها را به جمله‌های مناسب در ستون ۲ وصل کنید. (در ستون ۲، دو مورد اضافه است.)	<table><tr><th>ستون ۱</th><th>ستون ۲</th></tr><tr><td>الف) حمل‌ونقل ریلی</td><td>۱- سم‌پاشی مزارع</td></tr><tr><td>ب) حمل‌ونقل هوایی</td><td>۲- ایجاد تراکم ترافیکی</td></tr><tr><td>ج) حمل‌ونقل آبی</td><td>۳- حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار</td></tr><tr><td></td><td>۴- خدمات‌رسانی به روستاهای دور افتاده</td></tr><tr><td></td><td>۵- جابه‌جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی</td></tr></table>	ستون ۱	ستون ۲	الف) حمل‌ونقل ریلی	۱- سم‌پاشی مزارع	ب) حمل‌ونقل هوایی	۲- ایجاد تراکم ترافیکی	ج) حمل‌ونقل آبی	۳- حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار		۴- خدمات‌رسانی به روستاهای دور افتاده		۵- جابه‌جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی	۲۴
ستون ۱	ستون ۲													
الف) حمل‌ونقل ریلی	۱- سم‌پاشی مزارع													
ب) حمل‌ونقل هوایی	۲- ایجاد تراکم ترافیکی													
ج) حمل‌ونقل آبی	۳- حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار													
	۴- خدمات‌رسانی به روستاهای دور افتاده													
	۵- جابه‌جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی													
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲														
به تصویر مقابل توجه کنید، از مکان جغرافیایی الف تا ب به ترتیب چند گره و چند مسیر وجود دارد؟ 	☐ ۱ و ۳ ☐ ۲ و ۳ ☐ ۳ و ۲ ☐ ۴ و ۳	۲۵												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲														
اختلاف زمانی دو شهر تهران و تبریز حدود ۲۰ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی تهران ۵۱ درجه و ۲۵ دقیقه باشد، طول جغرافیایی تبریز چقدر است؟		۲۶												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														
چگونه آب و هوا بر حمل‌ونقل تأثیر مستقیم دارد؟ (با ذکر یک مثال توضیح دهید.)		۲۷												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														
چرا مدیریت حمل‌ونقل درون شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است؟		۲۸												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														
به چه دلیل ماهیت حمل‌ونقل، اساساً جغرافیایی است؟		۲۹												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														
فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی در مدیریت حمل‌ونقل با کدام هدف صورت می‌گیرد؟		۳۰												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														
دو مورد از مزایای انتقال مایعات به وسیله خطوط لوله را بنویسید.		۳۱												
سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱														

۳۲	کدام تحولات از دهه ۱۹۷۰ میلادی، ظرفیت جابه‌جایی کالا را در شیوه حمل‌ونقل دریایی سرعت بخشیده است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک انتخاب کنید. (الف) امروزه، سرعت گسترش شهرنشینی در قاره (اروپا - آسیا) از سایر نواحی جهان بیشتر است. (ب) مدیریت صحیح و کارآمد منابع آبی، از ارکان مهم شهر (هوشمند - پایدار) است. (ج) مجاورت ایران با دریای عمان، از داده‌های (مکانی - توصیفی) در سامانه اطلاعات جغرافیایی است. (د) ارائه خدمات به ساکنین یک روستای دورافتاده از طریق حمل‌ونقل (ریلی - جاده‌ای) مناسب‌تر است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۴	اگر شهر «الف» بر روی نصف‌النهار ۶۵ درجه غربی و شهر «ب» بر روی نصف‌النهار ۲۰ درجه غربی قرار داشته باشد: (الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ (ب) اگر ساعت در شهر ب ۱۶ باشد، ساعت در شهر الف چند است؟ (انجام محاسبات الزامی است). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۵	چرا حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرها است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۶	نتایج حاصل از افزایش سفرها و تعداد خودروها را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۷	چرا امروزه میزان مصرف سوخت و آلایندگی محیط زیست در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای، افزایش یافته است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۸	دلیل تقویت «فرهنگ بیمه» را به عنوان یکی از گام‌های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی بنویسید؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۳۹	مشکلات زیست‌محیطی ناشی از حمل‌ونقل را نام ببرید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۰	به چه علت قابلیت دسترسی میان مکان‌هایی که تعداد گره‌های کمتری دارند، مطلوب‌تر است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۱	چرا اغلب مسافرین برای جابجایی در مسافت‌های نسبتاً طولانی، از حمل و نقل ریلی استفاده می‌کنند؟ (دو مورد کافی است) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

	کدام گزینه در ارتباط با «خط بین‌المللی زمان» درست است؟ ۱) از مشکلات روز تقویمی، در مکان‌های مختلف که خط روزگردان از آن‌ها عبور کرده، جلوگیری می‌کند. ۲) خط روزگردان در جهت شرق، یک روز از تقویم کم می‌کند. ۳) خط روزگردان در جهت غرب، یک روز به تقویم اضافه می‌کند. ۴) بین مکان‌های واقع بر نصف‌النهار مبدأ، اختلاف زمانی ایجاد می‌کند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱	۴۲
	کدام یک از شیوه‌های حمل‌ونقل، به سرمایه فراوانی نیاز دارد، اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند؟ ۱) جاده‌ای ۲) ریلی ۳) هوایی ۴) دریایی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱	۴۳

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

- ۱ الف) اختلاف ساعت ۳ ساعت ۳ = ۱۵ : ۴۵ / اختلاف درجه ۴۵ = ۲۰ - ۶۵
ب) ساعت ۱۳ خواهد بود. (یک بعدازظهر) ۱۳ = ۳ - ۱۶ (ص ۷۶)
- ۲ زیرا حمل و نقل برخی کالاها به مراقبت خاص یا کانتینرهای یخچال دار نیاز دارند، مانند گل، دارو و با مواد غذایی، با شیوه حمل کالاهای گران قیمت، مانند تجهیزات الکترونیکی یا کالاهای سنگین و حجیم، مانند زغال سنگ و آهن، متفاوت است. هر چه حجم محموله بیشتر باشد (مانند غلات به صورت فله)، هزینه حمل آن کمتر می شود. (ص ۶۲)
- ۳ انتقال نفت خام و فراورده های نفتی، گاز، مواد پتروشیمی، کالاهای حجیم و مایعات است. (۳ مورد کافی است) (ص ۵۷)
- ۴ پیشرفت در دریانوردی و ساختن کشتی های پیشرفته تر (ص ۴۲)
- ۵ تأثیر حمل و نقل بر مصرف انرژی - تأثیر حمل و نقل بر محیط زندگی (ص ۶۳)
- ۶ برای حل مشکل ترافیکی و افزایش سرعت خودروها متداول شده است. (ص ۴۶)
- ۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۶۸)
- ۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۶۱)
- ۹ معمولاً مسیرهای مستقیم، کوتاه ترین مسیر میان دو نقطه هستند. هر چه مسیر کوتاه تر باشد، هزینه احداث آن کمتر است. موانع طبیعی و انسانی از دلایل انحراف و پیچ و خم راه ها هستند. (ص ۵۹)
- ۱۰
 $20 \times 15 = 300$
 $51 - 5 = 46$
 $300 \div 60 = 5$
 ۲۵ و ۴۶ درجه (ص ۷۷)
- ۱۱ ناحیه ای که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه جایی دارند یا رساندن خدمات آموزشی و بهداشتی به آن ها ضروری است، نسبت به نواحی که تقاضای حمل و نقل فصلی یا موقتی دارند در الویت قرار می گیرند. (ص ۶۲)
- ۱۲ الف) تصویر الف ب) ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه، تونل کوتاه (ص ۵۹)
- ۱۳ بر سر راه لوله ها، ایستگاه های پمپاژ وجود دارد. گاز طبیعی، نفت خام و فراورده های نفتی با فشار به درون لوله ها رانده می شوند. در نزدیکی برخی مکان های توزیع فراورده هایی مانند گاز شهری، ایستگاه های فشار شکن یا افت فشار قرار می دهند. (ص ۵۷)
- ۱۴ تا بتوانند زمان و هزینه حمل و نقل را به خوبی مدیریت کنند. (ص ۶۵)
- ۱۵ مصرف سوخت آن گران است - احداث فرودگاه و تجهیزات مربوط به آن پرهزینه است - تولید و خرید هواپیما نیاز به سرمایه گذاری هنگفت دارد. (ص ۵۵)
- ۱۶ گردشگری و تفریحی هستند - مسافران مدت محدودی روی آب گردش می کنند و دوباره به مقصد برمی گردند - سفر با این کشتی ها معمولاً پرهزینه است - برخی کشتی های کروز مانند هتل های چند طبقه هستند و رستوران، سینما، تئاتر، استخر، زمین بازی و نظایر آن دارند (نوشتن دو مورد کافی است) (ص ۵۲)

۱۷ با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق مناطق شرقی‌تر زودتر در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. (ابتدا شهر مشهد و سپس شهر تهران مقابل خورشید قرار می‌گیرد، نیز مورد قبول است.) (ص ۷۴)

۱۸ اختلاف درجه $30 = 55 - 25$ (الف)

اختلاف ساعت $2 = 15 : 30$

(ص ۷۶) 11 صبح $11 = 9 + 2$ (ب)

۱۹ داشتن موقعیت جغرافیایی و ترابری بسیار مناسب در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز (ص ۷۱)

۲۰ ترافیک، آلودگی هوا، آلودگی صوتی، آلودگی منظر، مشکل کمبود پارکینگ، هزینه احداث بزرگراه‌ها، خرید و تعمیر ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهر (ذکر چهار مورد) (ص ۶۷)

۲۱ نقشه‌برداری، طرح‌های عمرانی، کوهنوردی، عملیات امداد و نجات در حوادث مختلف (زمین‌لرزه، سیل و ...)، ردیابی و کنترل ترافیک (ذکر دو مورد) (ص ۷۷)

۲۲ احداث مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری، ایجاد توقفگاه‌های (پارکینگ) امن دوچرخه (ذکر دو مورد) (ص ۶۹)

۲۳ جابه‌جا شدن بین محل کار و سکونت، دسترسی به مکان‌های درمانی و بهداشتی و آموزشی، شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، هنری و فرهنگی، امور تفریحی، گذران اوقات فراغت، ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی (ذکر دو مورد) (ص ۴۴)

۲۴ الف) ۵ (ص ۴۸) ب) ۱ (ص ۵۵) پ) ۳ (ص ۵۳)

۲۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گره‌ها، نقاطی هستند که به وسیله مسیرها به هم مربوط می‌شوند مسیرها، خطوطی هستند که بین مکان‌ها قرار دارند. (ص ۶۰)

$$20 \times 15 = 300$$

$$300 \div 60 = 5$$

$$51 - 5 = 46$$

طول جغرافیایی شهر تبریز درجه ۲۵ و ۴۶ (ص ۷۷)

۲۷ در کشورهای اسکاندیناوی با توجه به زمستان‌های سخت بارش برف و یخبندان، تجهیزات خاصی در پاکسازی جاده‌ها یا احداث فرودگاه‌ها به کار می‌رود. (ص ۶۲)

۲۸ افزایش شهرهای پرجمعیت، گسترش شهرها و حومه‌نشینی سبب افزایش فاصله بین محل کار و سکونت شده است. جابه‌جایی‌های روزانه، به ویژه برای شهرهایی که مقصد گردشگری هستند، سبب شده است تا وسایل حمل‌ونقل مناسبی فراهم شود. (ص ۶۷)

۲۹ حمل‌ونقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف آن ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است. (ص ۴۴)

۳۰ بهینه کردن سامانه‌های حمل‌ونقل (ص ۵۹)

۳۱ انتقال حجم عظیمی از مایعات به طور شبانه‌روزی آسیب کمتر به محیط زیست. (ص ۵۷)

۳۲ تولید کشتی‌های رو - رو تولید و گسترش کشتی‌های کانتینر (ص ۵۳)

۳۳ الف) آسیا (ص ۱۱) ب) شهر پایدار (ص ۲۴) ج) مکانی (ص ۳۸) د) جاده‌ای (ص ۴۵)

۳۴ اختلاف ساعت $3 = 15 \div 45$ اختلاف درجه $45 = 20 - 65$ الف)

ب) (ص ۷۶) (۱ بعدازظهر) $13 = 3 - 16$

۳۵ امروزه با رشد شتابان شهرنشینی، شهرها بیشتر جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند، به ویژه تعداد شهرهای پرجمعیت نیز در حال افزایش است از سوی دیگر با گسترش شهرها و حومه‌نشینی، فاصله بین محل کار و سکونت افزایش یافته است. (ص ۶۷)

۳۶ ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه ایام تعطیلات در جاده‌هایی که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند. (ص ۴۶)

۳۷ تمایل مردم جهان به داشتن خودروی شخصی همواره رو به افزایش بوده است، به طوری‌که امروزه برخی خانواده‌ها بیش از یک خودرو دارند.

۳۸ زیرا به بیمه‌گزاران کمک می‌کند که آسودگی خاطر داشته باشد و پس از وقوع حوادث احتمالی بخشی از خسارت‌ها و ضررهایشان جبران شود. (ص ۶۵)

۳۹ تأثیر حمل‌ونقل بر مصرف انرژی تأثیر حمل‌ونقل بر محیط زندگی (ص ۶۳)

۴۰ زیرا تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت و آمد و تأخیر زمانی بیشتر است. (ص ۶۱)

۴۱ جابجایی با قطار امنیت زیادی دارد. راحتی مسافران در قطار بسیار بیشتر از خودرو است، هزینه حمل قطار در مسافت‌های طولانی کمتر از جاده است، آلاینده‌ی حمل‌ونقل ریلی برای محیط زیست بسیار کمتر از حمل‌ونقل جاده‌ای است، مصرف سوخت در حمل‌ونقل ریلی کمتر از حمل‌ونقل جاده‌ای است. (دو مورد کافی است.) (ص ۴۸)

۴۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۷۴)

۴۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۶۲)

۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

معاونت آموزش متوسطه

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری

کانال گام نهایی مازندران (شاد) <http://shad.ir/motnazarimazand>

نام درس: جغرافیا ۳

پایه: دوازدهم

رشته: علوم انسانی

ردیف	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نمره با حروف:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:	نمره با حروف:	بارم
۱	سه مورد از کاربردهای استفاده از تصاویر ماهواره‌ای در مطالعات مخاطرات طبیعی را بنویسید.	۵۹ سوال	جغرافیا ۳ (فصل سوم)	سوال	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱
۲	از اقدامات بعد از وقوع زمین‌لغزش دو مورد را بنویسید.	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۲
۳	از کدام راهکارها جهت تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها در سال‌های اخیر استفاده می‌شود؟ (سه مورد بنویسید).	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۳
۴	چرا در مدیریت بحران‌های شدید، تقویت فرهنگ نوع‌دوستی و همیاری مردمی اهمیت زیادی در حل مشکلات دارد؟	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۴
۵	بیشترین آبدهی رودهای کشورمان مربوط به کدام فصل است؟ دلیل آن را بنویسید.	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۵
۶	چرا معمولاً جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد؟	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۶
۷	چرا وقوع زمین‌لغزش همه ساله خسارت‌های زیادی به سکونتگاه‌ها و مزارع مناطق پایکوهی کشورمان وارد می‌کند؟	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۲	۷

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

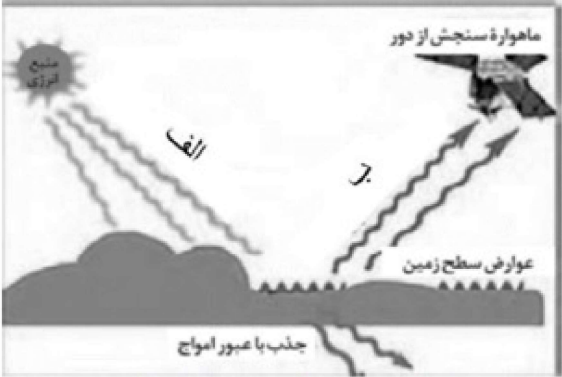
۸	در جمله‌های زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز (کمانک) انتخاب کنید. (الف) به طور کلی در بیشتر روستاها فعالیت غالب (زراعت - دامپروری) است. (ب) حمل‌ونقل (جاده‌ای - ریلی) از نظر دسترسی به نقاط مختلف، در طول مسیر انعطاف بیشتری دارد. (پ) مدیریت حمل‌ونقل شهری در کشور ما برعهده (پلیس راهور - شهرداری) است. (ت) در زیر صفحات لیتوسفر، گوشته زمین حالت (جامد - نیمه‌جامد) دارد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۹	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. (الف) موقعیت یک شهر یا روستا، آن سکونتگاه در سطح ناحیه است. (ب) ماهیت حمل‌ونقل اساساً است. (پ) سامانه موقعیت‌یاب جهانی شامل حداقل ۲۴ ماهواره است، در مدت و در یک مدار دقیق، زمین را دور می‌زنند. (ت) استفاده از، در مطالعه و پیش‌بینی مخاطرات طبیعی به طور روز افزون در حال گسترش است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۰	درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید. (الف) هسته اولیه سکونتگاه‌ها در کنار آب‌های جاری شکل گرفته است. (ب) با احداث مسکن می‌توان از گسترش زاغه‌نشینی جلوگیری کرد. (پ) با اختراع و گسترش وسایل حمل‌ونقل موتوری، مشکل تصادفات افزایش یافته است. (ت) به ناحیه‌ای بر روی سطح زمین که برای نخستین بار انرژی آزاد می‌شود، کانون زمین‌لرزه می‌گویند. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۱۱	چرا سنجنده‌ها برخلاف چشم انسان می‌توانند بازتاب طیف گرمایی را دریافت کنند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۲	کلیه اقداماتی که در مدیریت مخاطرات طبیعی انجام می‌شوند، چگونه می‌توانند به انسان کمک کنند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۳	چه نوع موادی در زمین‌لغزش به سمت پایین دامنه می‌لغزند؟ (سه مورد نوشته شود). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۴	به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) معمول‌ترین نوع خشک‌سالی کدام است؟ (ب) در چه شرایطی این نوع خشک‌سالی ایجاد می‌شود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۵	دو مورد از اقدامات حین وقوع زمین‌لغزش را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲
۱۶	چرا کمربند میانی اقیانوس اطلس یکی از مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز جهان است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۲

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۱۷	در چه فصلی آبدهی رودهای کشورمان افزایش می‌یابد؟ ۱) اواخر تابستان و اوایل پاییز ۲) اوایل پاییز و زمستان ۳) اواخر بهار و تابستان ۴) زمستان و اوایل بهار سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۸	در جمله‌های زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز (کمانک) انتخاب کنید. الف) فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدود از ویژگی‌های سکونتگاه (روستایی - شهری) است. ب) یکی از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل (تقویت فرهنگ بیمه - تأمین ایمنی) مسافران در هنگام جابه‌جایی آنان است. پ) برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه از مقیاس (مرکالی - ریشتر) استفاده می‌شود. ت) دلیل اصلی خسارت‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر در کشورمان (تغییر کاربری اراضی - افزایش جمعیت) است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۱۹	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) از پیوند یک مادرشهر با حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر، به وجود می‌آید. ب) معماری و طراحی شهر، بازتاب فرهنگ و شهروندان است. پ) حمل‌ونقل با جابه‌جایی در پهنه و فضای جغرافیایی سروکار دارد. ت) گستره زمین‌لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۰	متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است. آن‌ها را اصلاح کنید و سپس متن را به طور کامل بازنویسی کنید. «امروزه با استفاده از وسایل پیشرفته، می‌توان علائم زمین‌لرزه را قبل از وقوع زلزله دریافت کرد. به طور کلی زمین‌لرزه‌ها قابل پیش‌بینی هستند و لرزش‌های کوچک ناشی از آن، توسط انسان احساس می‌شوند.» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۱	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با مشخص کنید. الف) هسته اولیه یک سکونتگاه، جایگاه آن در سطح ناحیه است. ب) توسعه خدمات گردشگری از اقدامات مؤثر در حل مشکلات اقتصادی روستاییان است. پ) دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای ۲۰ کیلومتر مسافت در شهرها است. ت) ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین به حالت نیمه جامد است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲
۲۲	چگونه در سازمان فضایی ایران، داده‌های رقومی به «تصاویر ماهواره‌ای» تبدیل می‌شوند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۳	چگونه می‌توان شبکه زهکشی سطح توده لغزشی را ساماندهی کرد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۴	چرا در مدیریت پیش از وقوع سیل از روش‌های آبخیزداری استفاده می‌شود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۵	ادامه جمله زیر را به درستی کامل کنید. «اگر در زمان وقوع زمین‌لرزه در حال رانندگی هستیم، باید» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

۲۶	چرا در زمان وقوع زلزله، بناهای روستایی بیشتر از ساختمان‌های شهری آسیب می‌بینند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۷	با دقت به نقشه پراکندگی زمین‌لغزش‌های اصلی در ایران توجه کنید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) علت تراکم نقاط تیره رنگ در بخش‌های شمالی ایران را بنویسید. (سه مورد) ب) مهم‌ترین دلیل کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا را تعیین کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۸	در چه زمانی سیل‌ها خسارت بار هستند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۲۹	علت وقوع زمین‌لرزه‌های مکرر در غرب آمریکای جنوبی را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۰	مهم‌ترین پیامدهای خشکسالی را بنویسید. (دو مورد) سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۱	نقش رودخانه‌ها را در شکل‌گیری «فراوان‌ترین نوع لغزش دامنه‌ای» بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۲	از عوامل طبیعی مؤثر در شکسته شدن سدها، دو مورد را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

اداره آموزش دوره دوم متوسطه نظری مازندران

۳۳	کدام گزینه به ترتیب با قسمت‌های الف و ب مطابقت بیشتری دارد؟ ۱ انتشار - انتشار ۲ انعکاس - انتشار ۳ انتشار - انعکاس ۴ انعکاس - انعکاس سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۴	همه موارد از عوامل مؤثر در وقوع زمین‌لرزه هستند، به جز: ۱ حرکت همرفتی مواد داخل گویته ۲ کاهش مقاومت سنگ‌های پوسته زمین ۳ شکسته شدن سنگ‌ها در امتداد گسل‌ها ۴ افزایش دما از سطح زمین به سمت عمق سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۵	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز (کمانک) انتخاب کنید. الف) در سرانه، نسبت مساحت هر کاربری به (جمعیت - وسعت) محاسبه می‌شود. ب) به طور کلی هر چه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن (کمتر - بیشتر) می‌شود. پ) شدیدترین تنش زمین‌لرزه در (مرکز سطحی - نقطه کانونی) آن روی می‌دهد. ت) در ایران مسئولیت مدیریت بحران به عهده سازمان مدیریت بحران و وابسته به وزارت (مسکن و شهرسازی - کشور) است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۶	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) امروزه هدف اصلی مدیران و برنامه‌ریزان شهری، تحقق است. ب) بیش از چهار هزار سال قبل، انسان‌ها برای حمل بار از استفاده می‌کردند. پ) خشکسالی، یک دوره است که طی آن یک منطقه با کمبود غیرمنتظره بارش و ذخیره آبی مواجه می‌شود. ت) در روش‌های سازه‌ای، قبل از وقوع سیل، شدت جریان براساس روش‌های محاسبه می‌شود. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۷	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) معماری و طراحی شهر، بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. ب) یکی از دلایل انحراف و پیچ و خم راه‌ها، جلوگیری از ایجاد ترافیک در برخی نقاط است. پ) پوسته زمین یکپارچه نیست و در زیر آن، ماده تشکیل‌دهنده به حالت نیمه‌جامد و خمیرمانند است. ت) پرهیز از مصرف آب‌های سطحی و زیرزمینی از راهکارهای مدیریت خشکسالی است. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲
۳۸	چگونه تصاویر ماهواره‌ای می‌توانند اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و نمایش دهند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۳۹	از چه طریقی می‌توان حریم سیل‌گیر یک رود را تعیین کرد؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

۴۰	ادامه جمله زیر را به درستی کامل کنید: «هنگام وقوع زمین‌لرزه اگر در خیابان هستیم، باید» سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۱	چگونه فوران‌های آتشفشانی به صورت «دوغاب گلی» نقش مؤثری در ایجاد زمین‌لغزش‌ها دارند و بسیار خطرآفرین هستند؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۲	در چه صورتی میزان آبدهی شبکه زهکشی بیشتر می‌شود؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۳	کار شبکه زهکشی را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۴	علت اصلی لرزه‌خیزی در محل شکستگی‌های سرزمین ایران را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۵	مهمترین وظایف ساکنین سکونتگاه‌های شهری و روستایی را در جهت مدیریت خشکسالی بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۶	کدام گزینه با علت وقوع زمین‌لرزه مطابقت دارد؟ ۱ حرکت همرفتی مواد داخل گوشته ۲ شکسته شدن سنگ‌ها ۳ تغییرات سطح آب دریاها ۴ جنبش ناگهانی پوسته زمین سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۷	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت ص یا غ مشخص کنید. الف) همه سکونتگاه‌ها دارای مقر و موقعیت هستند. ب) مهاجرت نیروی کار از عوامل مؤثر در زیاد شدن جمعیت شهری است. ج) شبکه، مجموعه‌ای از مسیرها و راه‌های ارتباطی است. د) در خشکسالی آب و هوایی، باید میزان ریزش‌های جوی کمتر از مقدار بارش، در یک منطقه، مورد توجه قرار بگیرد. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۴۸	کشاورزان (در بخش زراعت و باغداری) با انجام کدام راهکارها می‌توانند به مدیریت خشکسالی کمک نمایند؟ (سه مورد بنویسید). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۴۹	در مدیریت پیش از وقوع سیل، با استفاده از کدام روش‌های سازه‌ای، هدایت و انحراف یا مهار سیل انجام می‌شود؟ (چهار مورد کافی است). سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۰	چرا خطرات وقوع خشکسالی در مقایسه با اثرات ناشی از خشکی هوا، بیشتر است؟ سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

۵۱	با توجه به سرعت جابه‌جایی مواد در زمین لغزش، کدام نوع از این حرکت دامنه‌ای، بسیار مخاطره‌آمیز و خسارت بار است؟ دلیل آن را بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۲	در چه صورتی وقوع سیل خسارت بار خواهد بود؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۳	چرا میان محل زمین‌لرزه‌ها و مرز صفحات لیتوسفر زمین، ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۴	دو مورد از اقدامات قبل از وقوع زمین لغزش را بنویسید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۵	چرا بارش‌های شدید و کوتاه مدت، منجر به زمین لغزش <u>نمی‌شوند</u> ؟	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۶	کدام مورد از مزایای ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی <u>نیست</u> ؟ (۱) کاهش نفوذپذیری آب (۲) مقاوم‌سازی سطح زمین (۳) افزایش سرعت تخلیه آب حاصل از بارش (۴) کنترل وزن دامنه	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۷	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) با افزایش جمعیت یک مادرشهر و گسترش حومه‌های آن به تدریج، منطقه (ابرشهری - مادرشهری) به وجود می‌آید. (ب) امروزه (ترکمنستان - ایران) در میان کشورهای عضو اوپک، طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را دارد. (ج) در حوضه‌های گرد، مدت زمان (کمتری - بیشتری) صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند. (د) هر گونه عامل محیطی که سلامتی و حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید می‌کند، (مخاطره - بحران) نامیده می‌شود.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۸	در جاهای خالی، عبارت مناسب را بنویسید. (الف) در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال اقتصادی، در بخش فعالیت می‌کنند. (ب) امروزه لوکوموتیوهای ، بهترین وسیله از نظر سازگاری با محیط زیست است. (ج) برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت، ، وسیله‌ای مناسب در شهرها است. (د) آنچه در اغلب زمین‌لرزه‌ها تلفات انسانی را بیشتر می‌کند، مشکلاتی است که پیش می‌آید.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱
۵۹	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید. (الف) همواره موقعیت یک شهر و یا روستا سبب گسترش سکونتگاه، از مکان اولیه و اصلی آن می‌شود. (ب) در برخی نواحی روستایی، با ماشینی کردن کشاورزی، بیکاری گسترش پیدا کرده است. (ج) همه زمین‌لرزه‌هایی که به دلیل دینامیک درونی زمین شکل می‌گیرند، بسیار خطرناک هستند. (د) پس از توقف بارش و فروکش کردن سیل، مرمت فوری راه‌های ارتباطی، از اقدامات ضروری است.	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

- ۱ به کمک آن‌ها می‌توانیم جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش را به طور دقیق اندازه‌گیری کرد، می‌توان جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه را حداقل چند روز قبل پیش‌بینی کرد، با استفاده از این تصاویر می‌توان حدود سیل‌گیر رودخانه‌ها را تعیین کرد، همچنین دستورالعمل‌های دقیق برای تعیین حریم فعالیت‌های انسانی و مرز استقرار سکونتگاه‌ها در اطراف رودخانه‌ها تدوین کرد، موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز را شناسایی و تغییرات دوره‌ای آن‌ها را پایش کرد. (۳ مورد کافی است.) (ص ۱۱۳)
- ۲ تعمیر و بازسازی منطقه به ویژه در صورت تخریب تأسیسات زیربنایی، مثل خطوط آب و برق و گاز، شبکه زهکشی ساماندهی شود (به طوری که نفوذپذیری کاهش یابد و در صورت اصلاح و مرمت شبکه زهکشی آب باران کمتر نفوذ کند و به سرعت تخلیه شود، استعداد لغزش مجدد ارزیابی شود. (۲ مورد کافی است.) (ص ۱۰۸)
- ۳ تعیین محدوده‌های سیل‌گیر، ترسیم نقشه‌های حریم سیل‌گیری، پرهیز از ساخت و ساز در محدوده سیل‌گیر، نصف میله‌هایی برای رودخانه‌های سیل‌خیز (۳ مورد کافی است) (ص ۱۰۵)
- ۴ از آنجایی که در بحران‌های شدید و زلزله‌های بزرگ، کمک‌رسانی از توان دولت به تنهایی خارج است تقویت فرهنگ نوع‌دوستی و همیاری کمک زیادی به حل مشکلات مردم می‌کند. (ص ۱۰۳)
- ۵ در کشور ما در زمستان و اوایل بهار با ذوب برف و بارش‌های بیشتر، آبدهی رودها افزایش پیدا می‌کند. (ص ۸۹)
- ۶ فشار مداوم نیروهای زمین‌ساخت (تکتونیک) در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود. (ص ۸۴)
- ۷ ایران کشوری کوهستانی است و دامنه‌های مستعد زمین لغزش در آن بسیار زیاد هستند. (ص ۹۶)
- ۸ الف) زراعت (ص ۱۷) ب) جاده‌ای (ص ۴۵) پ) شهرداری (ص ۷۱) ت) نیمه‌جامد (ص ۸۲)
- ۹ الف) جایگاه (ص ۳) ب) جغرافیایی (ص ۴۴) پ) یک شبانه‌روز (۲۴ ساعت) (ص ۷۷) ت) تصاویر ماهواره‌ای (ص ۱۱۳)
- ۱۰ الف) نادرست (ص ۲) ب) نادرست (ص ۲۲) پ) درست (ص ۶۴) ت) نادرست (ص ۸۳)
- ۱۱ سنجنده‌ها با استفاده از بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی پدیده‌های سطح زمین می‌توانند اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و پردازش و نمایش دهند. (ص ۱۱۱)
- ۱۲ به کمک آن‌ها می‌توان از بروز حوادث ناگوار پیشگیری کرد یا در صورت بروز آن حوادث می‌توان آثار آن‌ها را کاهش داد و شرایط لازم برای امدادرسانی سریع و بهبود اوضاع را فراهم کرد. (ص ۱۰۰)
- ۱۳ تخته‌سنگ - ماسه - گل و لای - یا ترکیبی از این مواد (ص ۹۴)

- ۱۴ الف) خشک‌سالی آب و هوایی
ب) اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه (که براساس یک دوره ۳۰ ساله به دست می‌آید) کمتر باشد می‌توان گفت در آن منطقه خشک‌سالی رخ داده است.
به ویژه اگر این کم شدن بارش در یکی دوسال بعدی تداوم داشته باشد.
در صورت نوشتن متن داخل پیرانتز لطفاً نمره درنظر گرفته شود. (ص ۹۷)
- ۱۵ باید به سرعت از مسیر لغزش دور شویم و به سازمان‌های امداد و نجات اطلاع دهیم. (ص ۱۰۸)
- ۱۶ زیرا جایی است که پوسته بستر اقیانوس در حال باز شدن و گسترش است. (ص ۸۷)
- ۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۹)
- ۱۸ الف) شهری (ص ۶)
پ) مرکالی (ص ۸۴)
ب) تأمین ایمنی (ص ۶۴)
ت) تغییر کاربری اراضی (ص ۱۰۴)
- ۱۹ الف) مگالاپلیس یا منطقه ابر شهری (ص ۱۴)
پ) مکان (ص ۴۴)
ب) هویت (ص ۲۵)
ت) زمین‌لرزه (ص ۱۰۷)
- ۲۰ امروزه با استفاده از وسایل پیشرفته، می‌توان علائم زمین‌لرزه را قبل از وقوع زلزله دریافت کرد. به طور کلی زمین‌لرزه‌ها غیرقابل پیش‌بینی هستند و لرزش‌های کوچک ناشی از آن، توسط دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار ثبت می‌شوند. (نوشتن عبارت لرزه‌نگار نیز کفایت می‌کند و دارای نمره است.) (ص ۱۰۱)
- ۲۱ الف) نادرست (ص ۲)
ب) درست (ص ۳۲)
پ) نادرست (ص ۶۹)
ت) نادرست (ص ۸۲)
- ۲۲ ارسال داده‌های رقومی به گیرنده‌ها دریافت داده‌ها توسط نرم‌افزارها و تحلیل تصاویر (ص ۱۱۲)
- ۲۳ با اصلاح و مرمت شبکه زهکشی آب باران کمتر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود. (ص ۱۰۸)
- ۲۴ تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند در دراز مدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌تر هستند. (ص ۱۰۵)
- ۲۵ خودرو را در کنار خیابان یا جاده و دور از ساختمان‌های بلند یا تیرهای برق متوقف کنیم و تا پایان زمین‌لرزه در خودرو بمانیم. (ص ۱۰۳)
- ۲۶ مقاومت کمتر مصالح مورد استفاده در خانه‌های روستایی (سکونتگاه‌های خشت و گلی) و عدم رعایت اصول مهندسی در ساختمان‌سازی (ص ۱۰۱)
- ۲۷ الف) شیب زیاد، انباشته شدن حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته، تراکم درختان و گیاهان، وجود تعداد زیادی درز و شکاف و نفوذ باران (ذکر سه مورد) (ص ۹۶)
ب) نفوذ آب باران سبب افزایش وزن دامنه می‌شود (ص ۹۶)
- ۲۸ اگر آبدهی رود افزایش یابد از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)
- ۲۹ برخورد (حرکت همگرایی) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته آمریکای جنوبی (ص ۸۷)

- ۳۰ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی (ذکر دو مورد) (ص ۹۹)
(مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند، تخلیه روستاها، از بین رفتن گیاهان و جانوران، مهاجرت برخی گونه‌ها، کاهش ذخایر آب‌های سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آن‌ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها نیز مورد قبول است.)
- ۳۱ رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند. (ص ۹۵)
- ۳۲ زمین‌لرزه، بارش بیش از گنجایش مخزن سد (ذکر دو مورد) (ص ۹۰)
- ۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انتشار پرتو از منبع نور و انعکاس آن به صورت امواج الکترومغناطیس که توسط سنجنده‌ها دریافت می‌شوند. (ص ۱۱۱)
- ۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)
- ۳۵ الف) جمعیت (ص ۲۹)
پ) نقطه کانونی (ص ۸۴)
ب) کمتر (ص ۶۲)
ت) وزارت کشور (ص ۱۰۰)
- ۳۶ الف) شهر پایدار (ص ۲۸)
پ) کم‌آبی (ص ۹۷)
ب) چارپایان (ص ۴۲)
ت) هیدرولوژی (ص ۱۰۴)
- ۳۷ الف) درست (ص ۲۵)
ب) درست (ص ۵۹)
پ) نادرست (ص ۸۲)
ت) نادرست (ص ۱۰۹)
- ۳۸ امروزه با استفاده از بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی پدیده‌های سطح زمین که سنجده‌ها دریافت می‌کنند اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و پردازش می‌کنند. (ص ۱۱۱)
- ۳۹ با انجام دادن محاسبات آماری براساس آبدهی گذشته یک رودخانه بالاترین سطحی را که احتمال دارد آب آن رود در آینده در حین وقوع یک سیل دربرگیرد را درنظر می‌گیرند. (ص ۱۰۵)
- ۴۰ از ساختمان‌های بلند و تیرهای چراغ برق و تابلوی مغازه‌ها فاصله بگیریم. (ص ۱۰۳)
- ۴۱ خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد در سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش موجب اشباع آن‌ها می‌شود. دوغاب گلی حاصل به صورت روانه‌های بسیار سیال درمی‌آید. (ص ۹۵)
- ۴۲ هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد آبدهی آن نیز بیشتر است. (ص ۹۰)
- ۴۳ جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین. (ص ۹۰)
- ۴۴ ایران در مرکز کمربند زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد.
همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا. (ص ۸۸)
- ۴۵ صرفه‌جویی در مصرف آب و پرهیز از مصرف بی‌رویه آب‌های سطحی و زیرزمینی موجود (ص ۱۰۹)
- ۴۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)

- ۴۷ الف) درست (ص ۲) ب) درست (ص ۲۳) ج) نادرست (ص ۶۰) د) نادرست (ص ۹۷)
- ۴۸ پرهیز از کشت محصولاتی که به آب زیاد نیاز دارند، کاشت گیاهان مقاوم به خشکی و محصولاتی که به آب کمتری نیازمند هستند، افزایش بهره‌وری آبیاری در کشاورزی و استفاده از روش‌های آبیاری تحت فشار (ذکر سه مورد) (ص ۱۰۹)
- ۴۹ اصلاح بستر رودخانه، ایجاد کانال‌های انحرافی، ایجاد دیوارهای مهارکننده و پایدارکننده، احداث سدهای ذخیره‌ای و سدهای تنظیمی (چهار مورد کافی است). (ص ۱۰۴)
- ۵۰ زیر پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن، سازگار شده است وقتی بارش منطقه از میانگین آن منطقه کمتر شود موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند. (ص ۹۸)
- ۵۱ لغزش‌های ناگهانی و سریع زیرا طی آن‌ها توده لغزشی با سرعت زیاد به سمت پایین دامنه حرکت می‌کند. (ص ۹۴)
- ۵۲ اگر آبدهی رود، آن‌قدر افزایش یابد، که از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)
- ۵۳ حرکات صفحات لیتوسفر زمین ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند، ادامه این روند، شکستگی‌هایی به نام گسل را ایجاد می‌کند و حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود. (ص ۸۳)
- ۵۴ کارهای ایمن‌سازی مانند مقاوم‌سازی لوله‌های انتقال انرژی و پایداری سطوح شیب‌دار (دو مورد کافی است) (ص ۱۰۷)
- ۵۵ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند. (ص ۹۴)
- ۵۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۸)
- ۵۷ الف) مادرشهری (ص ۱۳) ب) ایران (ص ۵۸)
ج) کمتری (ص ۹۰) د) مخاطره (ص ۱۰۰)
- ۵۸ الف) کشاورزی (ص ۶) ب) الکتریکی (برقی) (ص ۴۸)
ج) دوچرخه (ص ۶۹) د) پس از وقوع زمین‌لرزه (ص ۱۰۳)
- ۵۹ الف) نادرست (ص ۳) ب) درست (ص ۳۲) ج) نادرست (ص ۸۴) د) درست (ص ۱۰۶)

۱۷	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴